YSGRIFENNU CREADIGOL

CYNHADLEDD IATEFL 2012

- Alan Maley (Prifysgol Metropolitan Leeds)

"We will discuss the advantages of creative writing for learners and teachers, ***its value for language learning*** *and also for the texts produced, which which can be used as input."*

MANTEISION O GYFLWYNO YSGRIFENNU CREADIGOL

- Datblygu ymwybyddiaeth o batrymau ieithyddol
- Dysgu effeithiol a phleserus
- Rhai pobl yn dysgu'n well trwy ysgrifennu
- Meithrin hyder y dysgwyr
- Codi disgwyliadau'r dysgwyr
- Mae gan y dysgwyr a'r tiwtor gofnod caled o'u cyrhaeddiad
- Creu llwyddiant yn y Gymraeg

- …plesio Arsylwyr allanol

YSGRIFENNU YN Y DOSBARTH

- Rhan annatod o’r broses ddysgu
- Cofnod ysgrifenedig o gyrhaeddiad y dysgwyr
- Angenrheidiol i sicrhau bod y dysgwyr yn cyflawni’r 4 sgil, sef:

Siarad

Gwrando

Darllen

Ysgrifennu

PRYD I YSGRIFENNU?

- Gweithgaredd pum /deng munud i dorri ar rythm y dysgu
- Adolygu patrymau
- Yn aml! Gwnewch ysgrifennu'n arferiad yn lle eithriad.

GWEITHIO MEWN PARAU

- Dysgu patrymau'n well drwy eu trafod
- Mae'r ymarferion yn fwy cyfathrebol wrth weithio efo partner
- Rhai pobl ddim mor hyderus yn ysgrifennu ar eu pennau eu hunain

- Weithiau bydd ambell un eisiau gweithio ar wahân.

RHEOLAU IEITHYDDOL

- Gadewch i'r dysgwyr greu'r rheolau os oes cwestiynau'n codi, ee

Ydy **i'r** yn cyfrif fel un gair neu ddau?

Ydy **es i** yn cyfrif fel un gair neu ddau?

COFIWCH DDOD Â PHAPUR / TEMPLEDI AR GYFER Y GWAITH!

Padiau paper personol ddim yn gweithio os bydd yn gwaith yn cael ei rannu / ffotocopïo / farcio.

Papur A4 sydd orau

Cofiwch sicrhau bod y myfyrwyr yn rhoi eu henwau, y dosbarth a'r dyddiad ar ben y gwaith

RHANNU'R GWAITH EFO'I GILYDD

- Darllen y gwaith allan i'r dosbarth
- Tiwtor i ddarllen y gwaith allan
- Tiwtor yn ysgrifennu darnau byr ar y bwrdd gwyn
- Gosod y gwaith allan yn y dosbarth, a'r myfyrwyr yn mynd o gwmpas efo'u partneriaid i'w ddarllen
- Myfyrwyr yn marcio gwaith ei gilydd
- Pasio'r gwaith o gwmpas y dosbarth
- Gwneud ffotocopïau a rhoi copi i bob un
- Fflip-lyfr

LLYFR FFLIP

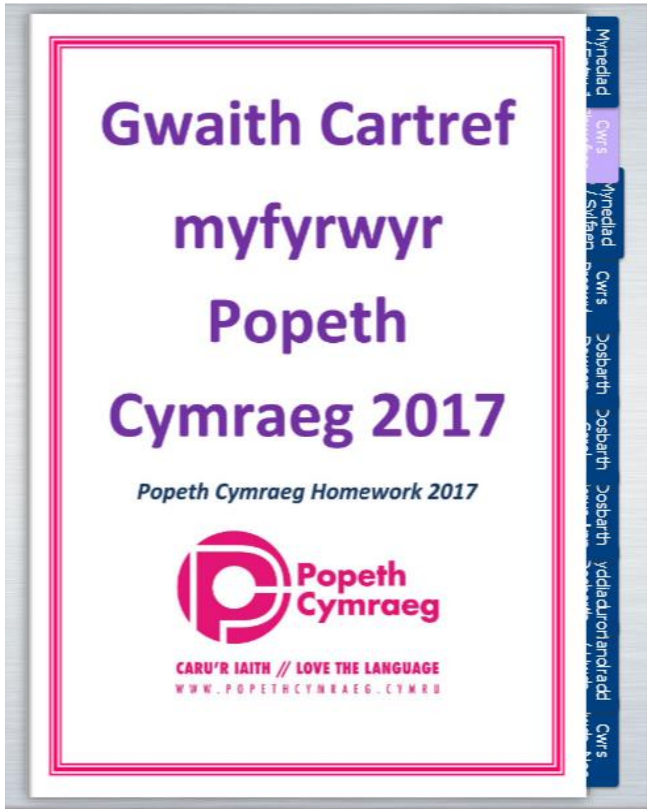

http://online.flipbuilder.com/bdvi/otyd/mobile/index.html#p=1

YSGRIFENNU I DDECHREUWYR

- Ysgrifennu deialog efo partner
  - **Defnyddiwch y patrwm ’dan ni newydd ei ddysgu**
  - **Defnyddiwch yr holl Gymraeg dach chi wedi ei dysgu hyd yn hyn**
  - **Ysgrifennu deialog efo partner gan smalio bod yn bobl enwog / rhywun arall**

YSGRIFENNU I DDECHREUWYR - 2

- Ysgrifennwch restr o'r holl eiriau / ymadroddion dach chi'n medru eu cofio

(cystadleuaeth pa bâr sy'n medru cael y rhestr hiraf. Ffordd dda i ddechrau'r wers)

YSGRIFENNU I DDECHREUWYR - 3

- Llenwi bylchau (Mae llawer o hyn yn y Gwaith Cartref)
  - **Rhestr o gwestiynau**
  - **Llenwi geiriau perthnasol mewn bylchau**
  - **Aml-ddewis**

- **Wrth gwrs mae'n bosib gwneud y gweithgareddau hyn ar bob lefel**

YSGRIFENNU I DDECHREUWYR - 4

- Cadw Dyddiadur o'r wers gyntaf ymlaen, gan ddefnyddio patrymau a ddysgwyd:

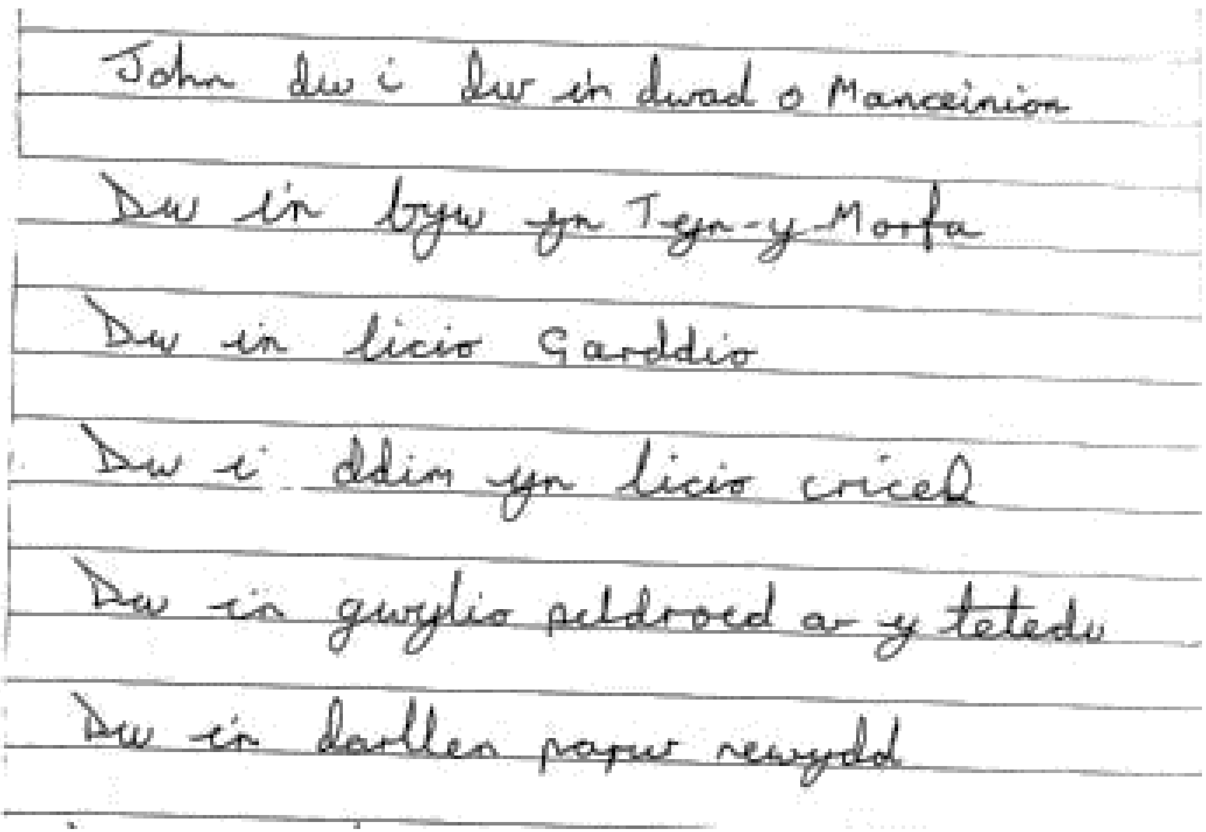

John dw i Dw in dwad o Manceinion
Dw in byw yn Tyn-y-Morfa
Dw in licio Garddio
Dw i ddim yn licio criced
Dw in gwylio peldroed ar y teledu
Dw in darllen papur newydd

CERDD 'HELO' 'HWYL FAWR'

Dilyner y patrwm:

Helo…………
Hwyl fawr…………..

Helo blant
Hwyl fawr arian.

Y MODD CYFARCHOL

Ffordd dda i gyflwyno'r treiglad meddal sy'n dod gyda'r modd cyfarchol.

Helo **B**obol

Bore da **b**lant

Gee **g**effyl bach

STORI NAW GAIR

1 gair

Daeth

2 air

y myfyrwyr

3 gair

i'r Ysgol Basg.

2 air

Dysgu Cymraeg.

1 gair

Gadael.

STORI NAW GAIR - 2

- Ffordd dda i ddefnyddio'r Gorffennol Cryno
- Ffordd dda i ddysgu Treiglad Meddal o'r gwrthrych wrth ddefnyddio'r Gorffennol Cryno, ee

Daeth

y ferch

i'r Ysgol Basg.

Dysgodd Gymraeg.

Gadael

ENGHREIFFTIAU ERAILL

Gwelodd
ei gariad
gyda rhywun arall
felly cerddodd
allan
Aderyn
yn hedfan
uwch fy mhen.
Daria! Rhy
agos.

MAE'N BOSIB DEFNYDDIO FFURF 16 GAIR:

1 gair

2 air

3 gair

4 gair

3 gair

2 air

1 gair

CERDD WREIDDYN

Dw i'n hoffi'r ffordd (Dw i'n casáu'r ffordd)

…rwyt ti'n gwneud dy wallt

…rwyt ti bob tro yn dallt

…Mae'r awyr yn las

…Dwyt ti byth yn gas

Mae'n bosib defnyddio ODLIADUR (mae ar gael ar-lein ar ffonau'r myfyrwyr) i gael odlau.

http://www.cs.ox.ac.uk/people/geraint.jones/rhydychen.org/gwasg.aredig/odliadur/

PARTNERIAID RHYFEDD

- Gwaith partner.
- un yn ysgrifennu deg enw a’r llall yn ysgrifennu deg ansoddair **heb ymgynghori â’i gilydd.**
- Rhoi enw rhif 1 efo ansoddair rhif 1.
- Canlyniadau digrif.
- Hefyd, wrth gwrs, yn y Gymraeg cawn weld os **oes treigladau yn dilyn**.
- Rhannu’r goreuon efo’r dosbarth
- Posib gwneud brawddegau
- Posib creu cerdd efo cyfuniad o’r brawddegau (Un ffordd ydy rhoi brawddegau ar ddarnau o bapur a’r tiwtor yn eu tynnu allan o’r het)

MINI-SAGA
(LEFEL CANOLRADD I FYNY)

Gwaith Pâr

Ysgrifennu stori gyfarwydd (megis stori tylwyth teg) mewn 50 gair union.

Cyfri'r geiriau yng ngwaith set arall o bartneriaid i weld os ydynt wedi cadw i'r rheolau

Ysgrifennu sylwadau positif

SYLWADAU POSITIF

Bendigedig!

Campus!

Da iawn, iawn!

Penigamp!

Campwaith!

Ardderchog!

Daliwch ati!

Gwell hwyl y tro nesa!

Sblendigedig!

Cynnig da!

CERDD 'RWYT TI'N…'

Gwneud rhestr, megis

- Diod
- Tywydd
- Amser y dydd
- Lliw
- Cerddoriaeth
- Blodyn

CERDD 'RWYT TI'N...' - 2

Rhaid disgrifio person, gan ddilyn y drefn honno, ee:

Rwyt ti'n siampên pefriog.
Rwyt ti'n heulwen.
Rwyt ti'n fore braf.
Rwyt ti'n binc llachar.
Rwyt ti'n concerto gan Mozart.
Rhosyn melyn wyt ti.

DOES DIM ANGEN ODLI!

(*Gall hwn esgor ar drafod brawddeg bwysleisiol a pha drefn sy'n swnio'n well*)

Dim angen bod yn sentimental!

Rwyt ti’n gwrw fflat
Rwyt ti’n eirlaw.
Rwyt ti’n noson gynnar.
Rwyt ti’n ddu fel glo.
Rwyt ti’n gân gan ABBA.
Dant y llew wyt ti.

WEITHIAU MAE'N HWYL BOD YN HOLLOL NEGYDDOL:

Rwyt ti'n fara wedi llwydo

Rwyt ti'n gwmwl yn fy mywyd

Rwyt ti'n llwyd tywyll

Rwyt ti'n amser dechrau gweithio

Rwyt ti'n gerddoriaeth mewn lifft

Draenen wyt ti.

CERDD DROSI

- Dysgwyr (mewn parau) i restru 10 eitem bob dydd, megis llwy, wy, ffenest ayb.
- Tiwtor yn rhoi 10 gair i fynd gyferbyn â nhw, megis cariad, gobaith, bywyd, priodas, dicter.
- Byddwch chi'n diweddu i fyny efo rhywbeth fel hyn:

llwy	**=**	**cariad**
wy	**=**	**gobaith**
ffenest	**=**	**bywyd**

CERDD DROSI - 2

- Creu brawddeg drwy gysylltu'r geiriau:

  Llwy ydi cariad
  Wy ydi gobaith
  Ffenest ydi bywyd

- Esbonio pam:

  Llwy ydi cariad. Mae'n llawn siwgr.
  Wy ydi gobaith. Mae'n rhoi bywyd newydd.

- Cyfuno'r rhai gorau i greudd cerdd gywaith

MAE YSGRIFENNU CREADIGOL YN HWYL!

MAE'N RHOI BODDHAD I'R DYSGWYR A CHOFNOD O'U CYRAEDDIAD